

РЕШЕНИЕ

№ 1655

гр. София, 30.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 165 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **КРАСИМИР В. СОТИРОВ**

при участието на секретаря **ДАЙАНА АНТ. АНТОВА**
като разглежда докладваното от **КРАСИМИР В. СОТИРОВ** Гражданско дело
№ 20231110112566 по описа за 2023 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ

№ ... / ...

30.01.2024 г., гр.София

В ИМЕТО НА НАРОДА

Софийски районен съд, 165 граждански състав, в открито заседание, проведено на тринадесети декември две хиляди двадесет и трета година, в следния състав:

Председател: **Красимир Сотиров**

при секретаря: **Дайана Антова**, като разглежда докладваното от съдия **Красимир Сотиров** гр.д. №12566 по описа за 2023г. на СРС, 165 състав, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.124, ал.1 от ГПК, вр. чл.26, ал.1, пр. I- III от ЗЗД и по чл.55, ал.1, пр.I от ЗЗД.

Образувано е по повод на искова молба, подадена от А. М. Ч., чрез адв.Х. Й. от САК, преупълномощена от адв..... от САК, срещу ....., с която се иска да бъде установено със силата на пресъдено нещо между страните нищожността на клаузите по чл.1, ал.2-4 от Договор за заем №....., предвиждаща задължение за плащане на такса за експресно разглеждане на документи и на клаузите по чл.4, ал.1 и 2 от Договор за заем №....., предвиждаща заплащане на неустойка при непредоставяне на обезпечение в полза на ответника, като ответникът да бъде осъден да заплати сумата от 50 лв., предявен като частичен иск от общо 321,23 лв., представляваща сума платена при начална липса на основание по нищожни клаузи за такса за експресно разглеждане на кредита и за неустойка при непредоставяне на обезпечение по Договор за заем №....., сключен между страните, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда- 09.08.2023г. до окончателното ѝ изплащане. Ищецът твърди, че на 19.11.2022г. е сключил Договор за паричен заем „Standart 30“ №5.... с ....., по силата на който кредитодателят е отпуснал заем от 400 лв., при ГПР в размер на 40,32 % и фиксиран годишен лихвен процент в размер на 49,52 %. Съгласно чл.1, ал.3 от процесния договор кредитодателят предоставил на потребителя допълнителна услуга по експресно разглеждане на искането за отпускане на заем срещу такса в размер на 192,71 лв., платима разсрочено ведно с погасителните вноски по заема. Сочи се, че в чл.4, ал.1 от договора кредитополучателят е имал задължението да предостави на кредитодателя едно от следните обезпечения- поръчител ФЛ, което да отговаря на посочените в договора условия, или банкова гаранция. В случай на непредставяне на обезпечението била предвидена неустойка в размер на 128,52 лв. Ищецът поддържа, че към датата на подаване на исковата молба е погасил задълженията си по договора за кредит. Счита последния за нищожен поради липсата на съществен елемент от съдържанието му, а именно ГПР по кредита. Твърди, че ГПР е бил посочен единствено като процент, но не била разписана методиката за изчисляването му и какво включва. Не било ясно дали таксата за експресно разглеждане и неустойката за непредоставяне на обезпечение са предвидени в ГПР като разход. Поддържа, че размерът на ГПР надхвърлял законоустановения максимален праг. С уговорката за заплащане на допълнителна сума под формата на такса/ неустойка по договора се заобикаляла забраната на чл. 19, ал. 4 ЗПК, поради факта, че се касаело за разход по договора за кредит и същият следвало да се счита включен към ГПР. Твърди, че така уговорената неустойка накърнява добрите нрави. С клаузата за неустойка се уреждало допълнително обезщетение за неизпълнение на акцесорно задължение по договора, от което обаче не произтичат вреди за кредитора. Поддържа, че се прикрива едно допълнително възнаграждение, дължимо под условие. Счита, че оспорените клаузи не са индивидуално уговорени. Посочва, че срещу заплащането на таксата за експресно разглеждане на кредита не се предоставяло никаква услуга. Твърди, че същата не следвало да се събира, доколкото се осъществявало действие по усвояване и управление на кредита. Посочва, че договорът за кредит бил нищожен и тъй като клаузата за възнаградителната лихва противоречала на добрите нрави. Липсвали условия за прилагането на ГЛП. Претендира присъждане на разноски.

В законен срок по делото е постъпил отговор на исковата молба от ответника, чрез адв. А. Н. от АК- гр....., с който се оспорват предявените искове като недопустими и неоснователни. Посочва, че при фиксиран лихвен процент не следва да се съдържа в договора информация по чл.11, ал.1, т.9 ЗПК, тъй като в случая не се прилага променлив лихвен процент. Поддържа се, че процесният договор съдържа информация за размера, броя, периодичността и датите на погасителните вноски. Твърди, че ГПР не надхвърля петкратния размер на законната лихва, като при изчисляването му е включен и размерът на фиксирания ГЛП. Излага твърдения, че неустойката за непредставяне на обезпечение не следва да се включва в ГПР, доколкото правилото на чл.19, ал.3 ЗПК изрично изключва плащания, възникващи при неизпълнение на задължения по договора за потребителски кредит. Сочи, че с неустойката се стимулира потребителя да спазва стриктно договора, като цели

минимизиране на неизпълнението. Заявява, че ГПР се формира съгласно определения в приложение № 1 към ЗПК начин. Твърди, че към момента на сключване на договора кредиторът няма как да предвиди дали заемополучателят ще изпълни всички поети с договора задължения. Поддържа, че всички условия по отпускане и връщане на заема са включени в договора, поради което не са приложени общи условия. В условията на евентуалност поддържа, че дори неустойката да е прекомерна, това не я прави нищожна, а следва да бъде намалена по размер. Поддържа, че клаузата за предоставената услуга за експресно разглеждане на документите не е действие по усвояване или управление на кредита, тъй като предхожда сключването на последния. Потребителят е имал право да избере между тази услуга или да изчака десет дни за разглеждане на заявката му. Посочва се, че осъществяването на тази услуга не осигурява подписването на договора, т.е. може да бъде и отказано да бъде сключен такъв. Претендира присъждане на разноски.

Съдът, преценявайки събраните по делото доказателства и наведените доводи от страните, както и законовите разпоредби, относими към спора, намира предявените искове за неоснователни, поради следните съображения:

С доклада по делото са дадени указания на ищеца да уточни размерът на всяка от претенциите за недължимо платени суми / за неустойка поради непредставяне на обезпечение и такса за експресно разглеждане на заявката за кредит по пера/ формиращи общата претенция в размер на 321,23 лв., както и да посочи частичния размер на всяка една от тях; да посочи по делото банкова сметка (номер, титуляр и банка), или друг начин на плащане, по който ответната страна може да изпълни доброволно задълженията си- предмет на делото и да представи преписи на писмените доказателства, с които разполага, доколкото договорът за кредит се сключва в 2 екземпляра. В своята практика ВКС, намира, че страната не може да изисква по реда на чл.190 от ГПК представяне на документ, при съставянето на който е участвала и който следва да се намира в нейно държане. В случая към исковата молба не е приложен препис на процесния договор и не са изпълнени указанията да се представи такъв, поради което не може да се установи съдържанието му. Ищецът е дезинтересиран от спора и поради това установителният иск подлежи на отхвърляне като недоказан по основание.

Указано е на ищеца по иска с правно основание чл.55, ал.1, предл. I от ЗЗД да установи основание за получаване, респ. за задържане на полученото, респ. валидно обвързващи страните договорни клаузи по договор за кредит, предвиждащи погасяване на отпуснатия кредит в размерите на така извършеното плащане. Не са налице доказателства за заплащане в полза на ответника на парични суми по двата договора, от които не са представени преписи и са с неустановено съдържание. При това положение кондикционният иск се явява недоказан по основание и по размер и следва да се отхвърли.

По разноските съдът се произнася с крайния за спора съдебен акт. Ответникът иска присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от ЗА, за предоставена на безвъзмездна правна помощ на материално затруднено лице. Ответната страна е ЮЛ и не правилото на чл.38 от ЗА не намира приложение спрямо ЮЛ. В случай, че отв. дружество е материално затруднено, това представлява основание за откриване на производство по несъстоятелност спрямо него, на осн. чл.607а от ТЗ.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. М. Ч., ЕГН:*****, срещу ....., ЕИК:....., със седалище и адрес на управление: гр....., представлявано от .....- Управител, иск за установяване нищожността на клаузите по чл.1, ал.2- 4 от Договор за заем „Standart 30“ №5..../19.11.2022г., сключен между страните, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. М. Ч., ЕГН:*****, срещу ....., ЕИК:....., със седалище и адрес на управление: гр....., представлявано от .....- Управител, осъдителен иск за сумата от 50 лв., предявен като частичен иск от сума в общ размер на 321,23 лв., представляваща заплатена при начална липса на основание по нищожни клаузи такса за експресно разглеждане на кредита и за неустойка при непредоставяне на обезпечение по Договор за заем „Standart 30“ №5.../19.11.2022г., сключен между страните, като неоснователен.

Решението подлежи на обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Да се връчат преписи на страните.

Районен съдия:

Съдия при Софийски районен съд: _____